Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Grundtvig, Svend Hersleb

Titel: BREV TIL: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher FRA: Grundtvig, Svend Hersleb (1849-12-15)

Citation: Grundtvig, Svend Hersleb: ”BREV TIL: Grundtvig, Johan Diderik Nicolai Blicher FRA: Grundtvig, Svend Hersleb (1849-12-15)”, i *N. F. S. Grundtvig og hans nærmeste Slægt under Treaarskrigen - En brevveksling*, G. E. C. Gads Forlag, s. 378. Onlineudgave fra Danmarks Breve: https://tekster.kb.dk/text/letters-001991765-000-shoot-L0019917650000237.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvig og hans nærmeste Slægt under Treaarskrigen - En brevveksling

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Læs Public Domain-erklæringen

Fra Svend Grundtvig til Broderen.
Vimmelskaftet, d. 15de Decembèr
1849.

Kære broder!

Da der i intet af de to breve, af 8de og 12te, som jeg har modtaget siden jeg sidst skrev dig til, findes spor af noget der kunde ligne enten et svar på mit næstforrige brev eller blot en grund til dets vedholdende tavse henlæggelse ad acta, så skal jeg vide at holde mig det herved indirekte givne tilhold efterrettelig, og undlade ethvert videre forsøg på gennem vor brevveksel at vedligeholde en åndelig vekselvirkning. Jeg skal fra nu af gøre mit bedste for at afholde mig fra enhver tankeudtalelse og indskrænke mig til ekspeditionen af den ugenlige nyhedspost. Såfremt du imidlertid sætter nogen pris herpå, må jeg på det bestemteste fraraade dig den indskrænkning og energiske tidsbesparelse i din brevskrivning, hvormed du truer i dit sidste brev, da sådant ufejlbarlig vilde føre til repressalier. Også jeg behøver tid til at skrive dig til og kan ikke gå ind på den anskuelse, at din tid skulde være kostbarere end min. Jeg kan heller ikke ret forstå, hvorledes du i et og samme åndedræt kan beklage dig over den dig til belæring manglende fritid (for hvis skyld du jo vilde redusere brevskrivningen tils. 379mig in absurdum eller dog til et minimum) og berette om, hvorledes denne tid daglig hengår med whistpartier og punchegilder, på den mest selskabelige måde, medens endda samtidig luften genlyder af dine jammerklager over, at der ikke er et menneske i din nærhed, som du gider set eller talt med! Du befinder dig i konfusion, min kære! Sandheden er den: at du gider overhovedet ikke. Du gider ikke skrevet mig til, fordi det er en ulejlighed; du gider ikke været ene hjemme, derfor går du i selskab; du gider ikke været i selskab, fordi du i en utilladelig grad foragter dine medmennesker. Du keder dig ved at sidde og læse, fordi du ikke har nogen at tale med om hvad du læser (og det finder jeg meget naturligt og kender af egen erfaring) ; men dette vil du ikke vedgå for dig selv eller for andre, derfor skyder du skylden på den knappe tid. Du keder dig (siger du) ved at være i det selskab, som kan haves; men dette gør du, dels fordi du tror at burde det, dels fordi du fattes den overbærenhed med dine medmennesker, der skulde lære dig at gå ind på deres tankeretning og ikke altid fordre deres indgåen på din. — Så vidt var jeg kommen, da H. Bech trådte ind med dit brev af 11te, der gør meget usagt af hvad herovenfor er at læse, navnlig alle de stødende spor af stødthed på kanterne; hvilke jeg herved beder dig at overse. Takke dig tør jeg vel nok for de 3 breve jeg nu har fået i denne uge; rose dig skal jeg vel vogte mig for, da det kunde have sørgelige følger for mig. Især takker jeg dig for brevet med Bech (sæt nu bare ikke sådant en ansigt op; jeg vil jo slet ikke skælde det ud for »morsomt«) fordi du deri værdiger mig et ligefremt og hjærteligt svar på min meget omtalte »ledende artikel«. Jeg må give dig og Høgsbro for så vidt ret, som det ikke kan nytte at ville tænke på i indre spørgsmaal at klare ærterne for andre; man kan have ondt nok med sig selv; men du vil sikkert også give mig ret i, at et livligt og hjærteligt forhold, skriftlig eller mundtlig yttrende sig, ikke kan bestå, når yttringsfriheden er indskrænket om ikke til noget vist, så dog fra noget vist. Du giver altså mig lov til at tale til dig, når det så falder mig på sinde, om dit som om mit indre væsen og ydre formål og vil ikke heller svinebinde din egen pen, men tillade den frit at bringe mig, hvad der bevæger sig i dig. —

Jeg går nu over til besvarelsen af enkeltheder i dine breve, som måtte kræve noget svar og tager det da kronologisk. Først m. hensyn til dit brev af 8de som bragtes mig af Vilhelm, der i tirsdags-formiddags glædede mig ved sit første besøg (han var kommen samme morgen). Vi talte da sammen et par timer; i onsdags-aftes vare vi sammen is. 380teatret og så Holbergs Maskerade og Hejbergs Uadskillelige, hvorved det blev os begge lige påfaldende og indlysende, hvor højt Ho. dog står over Hej. i tankefylde, vittighed og selv i dramatisk arrangement. I torsdags spiste Vilh. her til middag m. Peter og Meta; fulgtes m. mig i teatret at se Shakspeares dejlige »Liv i skoven«, og hjem til mig igen at drikke te og ryge en pibe. Siden har jeg ikke set ham — Jeg har ingen indkaldelse fået og andre i samme tilf. som jeg ikke heller. Den kommer nok først til Marts. De 20 R. du sendte ere rigtig modtagne men — »han tog dem s'gu«! som Pio sagde, så skrædder og skomager må bide sig i øjnene om de har lyst: dem ser de aldrig. — Lad mig nu se, du lever kønt sparsommelig derovre, at du kan lade mig få nogen andre af samme slags til de omtalte slughalse. Pengene til mig behøver jeg i al fald først til 1ste Marts. Såvidt m. hensyn til dit første brev. Det andet svarer jeg ikke på i dag, men ved lejlighed, når jeg dertil føler mig specielt oplagt. Dets totalvirkning på mig har jeg ovenfor omtalt. — De nr. af nord og syd, danskeren og 1848, som du i et tidligere brev bad om, ere afsendte med pakkeposten idag. Ligeså, vil jeg da håbe, de 4 landkort, som jeg forlangte hos Eibe, og som han, da han ikke i øjeblikket havde dem i bogladen alle, lovede selv at afsende med pakkepost i dag. — Nu m. hensyn til dit tredie og sidste brev (som jeg dog modtog før det andet): jeg håber ikke du gør alvor af de energiske tids-, blæk-, papir-, postpengeog tanke-besparelser, hvormed du truer. Jeg forlanger kun 1 Gang ugenlig et ordentligt brev, som det falder og efter som den dag »huset formår«. Du kan jo efterhånden skrive det i ugens løb og så slutte, når min ugevogn ankommer, med en smule hensynstagen til dennes indhold; ti dette forlanger jeg ligesom du.

Jeg kan ikke vide, hvor det kan være, at du har fået så ringe en lejlighed hos Hansen; det værelse til gaden (på 2 fag), som Holck engang havde var særdeles hyggeligt. — Hils Stockfleth fra mig, når du ser ham. Ligeså Ahrensen, om hvem du nu i mange tider intet har meddelt mig. Har Vestengård også taget skade, hvad jeg trode at forstå af Din kaptejn? Han var da heroppe en visit med en 15årig datter, en særdeles næt og smuk pige, der vandt moders fuldkomne tilfredshed. Det vilde jo være ret passende, om du tog dig en kone ved kompagniet. Hvis du ønsker det, skal jeg skaffe nærmere oplysninger om vedk. — Om Hödt's

valghistorie i Hjørring-amt véd jeg aldeles intet. Det er da vel aldrig poeten? Barfod har jeg ikke set endnu og lykønsket til 3årig forsørgelse. Min »rejsebeskrivelse« havde du ventet dig mere af. Ja, herregud, hvad skal man sige andet ends. 381hvad jeg har sagt; dog de spørgsmål du ligefrem stiller til mig (interpellationer kunde de kaldes) vil jeg stræbe at besvare: Schaper er præst i Præstø. Schaper hedder han, og ein schaaf ligner han påfaldende. Han er en inderlig rar godmodig mand, men vistnok heller ikke mere. Hans kone er en datter af den konferensråd Lassen der boede her i huset da vi flyttede ind, syster til den vestindiske løjtnant. Ejler Hagerup (lic. theol.) katechet i Præstø mishager mig ved sit kolde arrogante væsen; er for resten sikkert et godt hoved, tror jeg, jeg talte ikke med ham. Niels Spandet var det mig en stor fornøjelse at se: han er uforandret, kun har han vundet den gamle førlighed igen, og måske lidt til, samt sit friske udseende, det han havde tabt noget af, da jeg så ham sidst forrige vinter på hospitalet. Henrik Stampe så jeg ved valghandlingen på Præstø torv, ellers ikke. Han var ude for at få slået nogle dyr og 14 dage af sin tid ihjel. Jeg har engang misundt de mnsker deres stilling, der således ikke behøve at arbejde eller være betænkt på at opnå nogen stilling, der kan give dem føden; men jeg er nu såre langt derfra. Hvilken fare ligger der dog ikke deri for mnsket, når han ikke har en meget afgjort drift til virksomhed eller ialfald en portion ærgærrighed, en fare for at blive en døgenicht sig selv og andre til plage. — Rørdams præstegård er ganske efter min smag, dog især hvad det indre angår; det ydre er særdeles solidt og ser jo vel bedre ud end hvad man sædvanlig ser af våningshuse på landet, men den opfordrer ved sit noget prætentiøse væsen til en strængere kritik end den kan tåle: nemlig en kunstnerisk bedømmelse, og da er den jo rigtignok hværken fugl eller fisk: hverken gothisk eller moderne; men en løjerlig kluntet efterligning af det første, (vide medfølgende tegning). Men indvendig er den ganske efter min smag: bekvem og elegant: tæpper på gulvene, smukke møbler, højt til loftet. »Endelig« vil du vide noget om Michalla. »Hvordan hun har det?« Jeg tror: godt: som altid glad og fornøjet. Hun er smuk som altid; hun mangler bestandig noget i den fornødne fylde og runding i formerne. »Om hun endnu er istand til at stikke [mit] hjærte i brand?« Ja og nej, ligesom du vil: når jeg tog mig det over, kunde jeg vistnok godt forelske mig i hende. Der er aldeles intet at sige på hende: hun har skønhed, livlighed, forstand nok for et fruentimmer. Jeg tror imidlertid ikke at hun stikker videre dybt enten i forstand eller i følelse: hun synes mig noget forfjamsket ved det afguderi familien driver med hende og ved omgangen med damer som Frederikke Lønborg. Hun er ikke så naturlig, som hun har været, og som hendes søstre ere, og det koketteri som på en måde pryder (eller opflinker)s. 382frøken Lønborg, klæder hende ikke. Halvbevidstheden er indtrådt; ubevidstheden vilde passe bedst. Om hun er »anderwärts engagirt«? det véd jeg intet om; tvivler på, at hun har nogen alvorlig inklination. Videre véd jeg ej at sige over dette thema. — Falkenskjold er nu marscheret til Fyn; han var oppe at sige mig farvel og bad mig da hilse dig. Han rådede mig fra at søge at komme til noget andet korps end 10de batl. da han sagde, at efter hans

[Slutningen mangler.]